
туристичного потенціалу приміських громад біля м. Тернопіль. Територія громад досить забезпечена природними та історико-культурними ресурсами для розвитку туризму. У населених пунктах громад також формується туристична інфраструктура. Поєднання цих елементів у найближчому майбутньому відкриває широкі можливості для залучення як місцевих, так і закордонних туристів.

Література:

1. *Природні умови та ресурси Тернопільщини* / наук. ред.: М. Я. Сивий, Л. П. Царик, Тернопіль : Терно-граф, 2011. 512 с.
2. Рудакевич І. Р. Напрями використання туристично-ресурсного потенціалу Тернопільського району // Вісник Тернопільського відділу Українського географічного товариства – Тернопіль: СМП «Тайп». №2 (випуск). 2018. С. 72-78.
3. Територіальні громади. Тернопільська область [Електронний ресурс]. URL: <https://decentralization.gov.ua/areas/0352/gromadu>.

Ольга ДАНИЛОВА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТИ (НА ПРИКЛАДІ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Сучасний розвиток туристичної галузі нерозривно пов'язаний із розвитком туристичної інфраструктури, яка створює підґрунтя для ефективної роботи туризму. Існують різні підходи щодо сутнісного наповнення та структурних складових туристичної інфраструктури [2]. Туристична інфраструктура, як складова соціально-економічної інфраструктури, характеризується сукупністю різноманітних суб'єктів підприємницької діяльності, які забезпечують та обслуговують сферу туризму та включає транспортно-комунікативні ланцюги, системи гостинності та комунального обслуговування, соціокультурне середовище, що їх оточує. Вона не лише безпосередньо зорієнтована на обслуговування туристичних потоків, але й обслуговує місцеве населення, а її розвиток є дієвим стимулом удосконалення місцевої інфраструктури різних рівнів та чинником освоєння територій із збільшенням робочих місць.

Управління туристичною інфраструктурою відбувається в рамках загального управління туристичною галуззю. У сучасній науковій літературі виокремлюються чотири основні моделі державного регулювання туризму [3, с.25]. Особливістю першої (американської) моделі є відсутність центральної державної інституції, яка б відповідала за функціонування та розвиток туризму в країні (децентралізація управління характерна для США). У другій моделі (централізована модель) державне регулювання туризму здійснюється сильним, авторитетним та по суті окремим центральним органом виконавчої влади на рівні міністерства (управління, адміністрації) (Мексика, Єгипет, Ізраїль та ін). Третя модель (європейська) передбачає регулювання туризму на рівні багатогалузевого (багатопротірного) міністерства із виокремленням та функціонуванням спеціального структурного підрозділу (розгалужене регулювання характерне для Великобританії, Франції, Німеччини та ін. розвинених країн Європи). Четверта модель (змішаного державного регулювання туризму) передбачає утворення комбінованого міністерства, яке одночасно із регулюванням туризму опікувалося питаннями галузей економіки та соціальної сфери держави, котрі є дотичними з туристичною діяльністю.

В Україні реалізовані основні положення та механізми третьої моделі. Управління здійснюється через Державне агентство розвитку туризму в Україні (ДАРТ) спрямовує та координує діяльність якого Міністерство культури та інформаційної політики України (МКІП)

[1]. У організаційному механізмі управління представлені державні і недержавні структури, які сформовані на різних рівнях і реалізують свої рішення через важелі впливу, що належать до їхніх повноважень. Серед них виокремлюються Всеукраїнська державна організація «Туристична асоціація України», ДП «Українська туристична інфраструктура», ДП «Національний туристичний офіс».

Управління туристичною інфраструктурою, як складовою туристичної сфери на регіональному рівні в Чернівецькій області реалізується обласною державною адміністрацією через «Управління з питань місцевого самоврядування та розвитку туризму», яке структурно підпорядковане Департаменту регіонального розвитку Чернівецької ОДА. При ОДА, як дорадчий орган функціонує Координаційна рада з питань розвитку туризму обласної державної адміністрації. Повноваження щодо розвитку місцевого туризму делегуються об'єднаним територіальним громадам (ОТГ), які виконують низку функцій у межах своїх повноважень. Чіткий розподіл повноважень на національному та регіональному рівні – базова умов регіонального розвитку туризму та туристичної інфраструктури, як її невід'ємної складової.

Незважаючи на достатньо високий рівень сформованості туристичної інфраструктури області є низка проблем, що потребують якнайшвидшого вирішення, основними серед них є: незадовільний стан залізничного, авіаційного сполучення та шляхів сполучення; доріг; незначна кількість облаштованих місць короткочасного відпочинку туристів; відсутність інфраструктурних комунікацій у межах рекреаційних зон; відсутність єдиної системи туристичного маркування рекреаційних територій в області; низька якість сервісу на об'єктах туристичної інфраструктури.

Основні напрями розв'язання вище викладених проблем окреслені Стратегією розвитку Чернівецької області на період до 2027 року, найважливішими серед яких є: створення сприятливих умов для розвитку туристично-рекреаційного потенціалу області; формування інфраструктури для розвитку туризму (сільського, зеленого) в Карпатському регіоні, популяризація туристичного потенціалу Чернівецької області [4].

Отже, головною метою управління туристичною інфраструктурою, як на національному, так і регіональному рівнях держави є формування або підвищення ефективності її функціонування як елементу нарощення економічного та соціального потенціалу регіону за умови раціонального використання рекреаційних ресурсів регіону та надання туристам необхідних їм послуг високої якості.

Література:

1. Деякі питання діяльності Державного агентства розвитку туризму: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1162 / Кабінет Міністрів України. *Урядовий кур'єр*. 2020. 28 січня. № 16.

2. Долгопола Г.Є., Коробейникова Я.С. Туристична інфраструктура: до проблеми визначення та функціонування державно-приватного партнерства. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/dolgopola.htm

3. Карпенко А., Гурбик Ю. Сучасні моделі державного регулювання туризму. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2020. Вип. 25. С.23-30.

4. Стратегія розвитку Чернівецької області на період до 2027 року. URL: <https://bukoda.gov.ua/documents/strategiya-rovzitku-oblasti>